

Umhverfis-, orku- og lofslagsráðuneytið
Borgartúni 26
105 Reykjavík

Reykjavík, 9. janúar 2026

Efni: Umsögn Veitna ohf. um áform um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum (EES-reglur - FuelEU Maritime).

Veitur leggja áherslu á að orkuskipti í skipasamgöngum eru mikilvægur þáttur í loftslagsaðgerðum og styðja þau markmið sem fram koma í áformaskjalinu. Jafnframt er nauðsynlegt að innleiðing slíkra aðgerða taki fullt tillit til tæknilegra, fjárhagslegra og rekstrarlegra forsendna dreifikerfisins.

Veitur benda á að uppbygging og hönnun núverandi dreifikerfis gerir ekki sjálfkrafa ráð fyrir stórum afltengingum á hafnarsvæðum. Landtenging farþega- og gámaskipa skapar háa en oft skammvinna aflþörf. Styrking dreifikerfis á slíkum svæðum fer aðeins fram að undangenginni umsókn frá viðkomandi hafnarrekstraraðila og slíkar aðgerðir þurfa að vera skipulagðar með nægjanlegum fyrirvara, enda kunna þær að kalla á kostnaðarsamar og tímafrekar styrkingar á dreifikerfinu.

Reglugerð (ESB) 2023/1805 kveður á um skyldu farþega- og gámaskipa frá og með árinu 2030 til að nota landtengingar meðan þau liggja í höfn eða aðra tækni án losunar. Þetta gefur dreifiveitum mjög skamman tíma til að bregðast við eftir að umsókn hafnar, ásamt nauðsynlegum fylgigögnum, hefur borist.

Veitur vekja athygli á að félagið undirbýr nú þegar háspennna tengingu til að afhenda allt að 24 MW fyrir landtengingar skipa við Sundahöfn. Hluti af því verkefni er ný aðveitustöð A13 og um 4 km af 130 kV og 33 kV háspennustrengjum. Það verkefni hefur verið í undirbúningi frá árinu 2019 og mun ljúka árið 2027. Fjárfestingin er um fjórir milljarðar og þetta er eitt stærsta verkefni Veitna um þessar mundir.

Veitur benda jafnframt á að verkefni sem þessi verða að vera arðbær. Standi væntanlegar tekjur dreifiveitu ekki undir eðlilegum stofn- eða rekstrarkostnaði vegna tengingar notanda samkvæmt gjaldskrá er heimilt að krefja hann um greiðslu gjalds sem nemur viðbótarkostnaði skv. 4. mgr. 17. a gr. raforkulaga nr. 65/2003, sbr. reglugerð nr. 1040/2005 um framkvæmd raforkulaga. Veitum er óheimilt að velta þeim kostnaði sem hlýst af óarðbærum fjárfestingum yfir á aðra notendur dreifikerfisins með tilheyrandi hækkun gjaldskrár.

Veitur telja mikilvægt að skýr kostnaðar- og verkaskipting og liggi fyrir, þannig að fjárfestingar í dreifikerfinu séu arðbærar og í samræmi við raforkulög, gildandi gjaldskrár- og jafnræðisreglur. Með slíkri nálgun má stuðla að markvissum orkuskiptum í höfnum landsins án þess að óeðlilegur kostnaður falli á aðra notendur dreifikerfisins.

Veitur þakka tækifærið til að koma á framfæri sjónarmiðum sínum og eru reiðubúnar til að mæta til fundar og ræða efnisatriði umsagnarinnar nánar ef óskað er.

Virðingarfyllst,

Bára Jónsdóttir lögmaður